

सार्वजनिक बांधकाम विभागातर्गत इमारती, रस्ते व पूल या कामांसाठी देयके अदा करण्याकरीता संगणकीकृत ई-मोजमापे व ई-देयक प्रणालीचा वापर करणे.

### महाराष्ट्र शासन

#### सार्वजनिक बांधकाम विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक:- संकीर्ण २०१६/प्र.क्र. २०/इमारती -२

हुत्मामा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक :- २८ /०४/२०१६

#### प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने व राज्य शासनाने कामकाजात पारदर्शकता व सुसुत्रता यावी तसेच जन सामान्यांना आवश्यक असणा-या सोयी-सुविधा या विशिष्ट कालावधीत प्राप्त व्हाव्यात यासाठी सार्वत्रिक मोठ्या प्रमाणात संगणकीय कामकाजात ई-गव्हर्नन्स स्वरूपात बदल करण्याचे प्रस्ताविले आहे. यानुषंगाने केंद्र शासनाने, "डिजिटल इंडिया" अशी घोषणा केली आहे. याच अनुषंगाने "डिजिटल इंडिया" बाबत महाराष्ट्र शासनाने सुरुवात केली आहे. यामध्ये सहभाग म्हणून सार्वजनिक बांधकाम विभागाने त्याच पद्धतीने पुनर्वसन करून जेथे शक्य आहे तेथे संगणकीय धोरण स्विकारले आहे. "डिजिटल इंडिया"या योजनेचा एक भाग म्हणून सार्वजनिक बांधकाम नियमपुस्तिका परिशिष्ट-२४ मधील मोजमाप पुस्तिका रियल टाईम पद्धतीने लिहिल्या जाव्यात तसेच त्यांचे जतन करणे संगणकाद्वारे शक्य व्हावे यासाठी अत्याधुनिक संगणक प्रणालीचा ई-मेजरमेंट तक्ता ई-बिल प्रणालीचा वापर करण्याचे ठरविले आहे. मुंबई उच्च न्यायालयातील जनहित याचिका क्र.२८/२०१० संदर्भात मा.उच्च न्यायालयाच्या निदेशानुसार सार्वजनिक बांधकाम विभागाने रस्ते, इमारती व पूल या कामांचे संनियंत्रण करून अमंलबजावणी करण्यासाठी रुपरेषा व कालबद्ध कार्यक्रम निश्चित करण्यासाठी अभ्यासगटाची नियुक्ती केली होती. या अभ्यासगटाने काही शिफारशी स्विकृत केल्या आहेत. त्याअनुषंगाने रस्ते, पूल व इमारती आदींचे अंदाजपत्रके तयार करणे, निविदा प्रक्रिया, कामांची देयके, याबाबत संगणकीय प्रणालीचा वापर शासनाने स्विकृत केला आहे. शासन सा.बां.विभागाचे पत्र क्र. संकीर्ण-२०१६/प्र.क्र.२३/इमारती-२, दिनांक २६/२/२०१६ अन्वये मुख्य अभियंता, सा.बां.प्रादेशिक विभाग, पुणे व नागपूर यांना सूचना निर्गमित करून ई- मोजमापे व ई-देयक बाबतची संगणक प्रणाली विकसित करण्यासंदर्भात आदेश निर्गमित केले होते. या प्रणालीचा वापर प्रायोगिक तत्वावर करून प्रणालीतील दोष दुरुस्ती करून महाराष्ट्रातील सर्व प्रादेशिक विभागासाठी संगणकीय प्रणाली विकसित करण्याबाबत आदेशित केले होते. मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग, मुंबई/ नागपूर यांनी संगणकीय प्रणाली विकसित करण्याचे धोरण विचारात घेऊन या सेवाप्रणालीचा System च्या नियोजनाबाबत मान्यता देऊन ई-देयक प्रणाली विकसित केली आहे. या प्रणालीचा पुणे प्रादेशिक विभागात यशस्वी प्रयोग लक्षात घेता शासन खालील सूचना निर्गमित करीत आहे :

### शासन परिपत्रक :-

शासनाच्या या सूचना सार्वजनिक बांधकाम विभागातील रूपये एक कोटी पेक्षा जास्त किमतीच्या सर्व प्रकारच्या कामांसाठी व त्यांच्या निविदांसाठी लागू असतील. या प्रणालीचा वापर दिनांक १ मे, २०१६ पासून सर्वत्र लागू होईल. प्रथमत: सर्व अभियंत्यांचे व सर्व संबंधित कर्मचाऱ्यांचे प्रशिक्षण आणि प्रणालीचा वापर याबाबतच्या निरनिराळ्या अडचणीचा एकत्रित विचार करून ही प्रणाली दिनांक १ जून, २०१६ पासून अंमलात येईल व तदनंतर उपरोक्त कामांची मोजमापे व देयके ही सध्याच्या प्रचलित प्रधतीप्रमाणे दिल्या जाणार नाहीत याची दक्षता सर्व कार्यकारी अभियंत्यांनी घ्यावी.

१. मुख्य अभियंता, सा.बां.प्रादेशिक विभाग, पुणे यांनी त्यांच्या अखत्यारितील कांही (पुणे पूर्व सा.बां. विभागातील) कामांसाठी कंत्राटदाराने नियुक्ती केलेल्या System Integrator प्रमाणे सार्वजनिक बांधकाम विभागातील सर्व प्रादेशिक विभागांनी त्यांच्या अखत्यारितील कामांसाठी System Integrator ची नियुक्ती करून या प्रणालीचा वापर करावा.
२. कंत्राटदाराच्या System Integrator ने विनामूल्य सेवा सार्वजनिक बांधकाम विभागास द्यावी. तसेच System Integrator आय.टी.सी.सी पुणे /नागपूर येथून नोंदणी करून घ्यावेत. आय.टी.सी.सी पुणे /नागपूर यांनी प्रचलित प्रधतीने System Integrator नोंदणीकृत करावेत, यासाठी आवश्यक ती अर्हता व निकष (Eligibility Criteria ) ठरवावेत .
३. कंत्राटदारामार्फत System Integrator नियुक्तीसाठी/ नोंदणीसाठी येणाऱ्या प्रस्तावावर आय.टी.सी.सी .पुणे /नागपूर यांनी आठ दिवसांत निर्णय घेऊन संबंधित विभागास , कंत्राटदारास कळवावा.
४. आय.टी.सी.सी पुणे /नागपूर यांनी [www.mahapwd.com](http://www.mahapwd.com) या संकेत स्थळावर अशा System Integrator यांना प्रवेश (Access) द्यावा. त्यासाठी आवश्यक ती प्रक्रिया करण्यात यावी.
५. ई-देयकाव्दारे तयार होणारा सर्व डाटा सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या मालकीचा राहणार असून या डाटा साठीचा प्रवेश (Access) फक्त सार्वजनिक बांधकाम विभागाचाच असेल. कंत्राटदार व त्यांचे System Integrator यांचा यावर कोणताही हक्क नसेल.
६. कंत्राटदारांनी नियुक्त केलेल्या System Integrator ना आवश्यकतेनुसार शुल्क अदा करावे. या बाबतची सर्व जबाबदारी संबंधित कंत्राटदाराची असेल. प्रत्येक कामासाठी System Integrator ने कंत्राटदाराकडून घ्यावयाची शुल्काची एकुण रक्कम निविदेच्या रकमेच्या ०.०२ टक्के पेक्षा जास्त नसावी. या रकमेमध्ये संबंधित कामांच्या अनुषंगाने काढाव्या लागणाऱ्या सर्व देयकांचा अंतर्भाव असेल, अशा आशयाच्या शर्तीचा समावेश दिनांक १ मे २०१६ च्या पुढे प्रसिद्ध करण्यात येणाऱ्या निविदा सुचनांच्या निविदा प्रपत्रात करावा.
७. ई - देयक प्रणालीमध्ये प्रत्येक कामासाठी एकच ई - मोजमाप पुस्तिका असणार असून निविदा प्रक्रिया करत असतांना तयार होणारा युनिक आय डी हाच ई-मोजमाप पुस्तिका क्रमांक असणार आहे.

८. ई - देयक या प्रणालीच्या सार्वत्रिक वापरानुसार तदनंतर सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडील सर्व कामांसाठी या प्रणालीचा वापर करणे शक्य आहे किंवा कसे ? याबाबतचा अंदाज डिसेंबर २०१६ मध्ये घेण्यात येईल, या आढाव्याअंती सार्वजनिक बांधकाम विभाग नियमपुस्तिका परिशिष्ट-२४मध्ये आवश्यक ते बदल करण्यात येतील.
९. ई-देयकाबाबत सर्व प्रकारच्या प्रशिक्षणाची जबाबदारी आय.टी.सी.सी. पुणे / आय.टी.सी.सी. नागपूर यांचेवर सोपविण्यात येत असून , याबाबतचे सनियंत्रण मुख्य अभियंता , सार्वजनिक बांधकाम प्रादेशिक विभाग , पुणे यांचे राहील.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१६०४२८१७१९४३२२१८ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने.

( सं.मु.उत्तरवार )  
कार्यासन अधिकारी

प्रत,

१. सर्व मुख्य अभियंता, सा.बां..प्रादेशिक विभाग
२. मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ, मुंबई
३. सर्व अधीक्षक अभियंता, सा.बां.मंडळ
४. सर्व कार्यकारी अभियंता, सा.बां.विभाग
५. सर्व मंत्रालयीन विभाग
६. स्वीय सहाय्यक, अपर मुख्य सचिव (सा.बां) / सचिव (रस्ते) / सचिव (बांधकामे) ,  
सा.बां.विभाग, मुंबई.
७. निवड नस्ती , इमारती-२ , सा.बां.विभाग, मंत्रालय